

TORONTÁLI KÖZLÖNY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
N.-Kikindán.

Egyesült „Kikindai Közlöny“ és „Felső Torontál“
POLITIKAI LAP.
Megjelenik: Csütörtökön és Vasárnap.

Előfizetési díj:
Póstán küldve, vagy házhoz hordva: Egész évre 14 kor.
Félévre 7 kor. Negyedévre 3 kor. 50 fill.
Egy szám 20 fillér.

Vásároljunk csak hazai ipar terméket. Azt a kereskedőt, a ki Magyarországon előállítható árukat külföldről szerez be, — ne támogassuk. Azon kereskedő hirdetéseit, ki üzletét hazai árukkal szerelte fel, a legolcsóbb áron közöljük.

A belügyi tárcza költségvetése.

A belügyi tárcza költségvetésének alkalmából — mint már 20 év óta — a discussió azon kérdés körül csucosodik ki, vajon államosítva legyen-e a közigazgatás vagy sem? — Nézetünk szerint ez a kérdés már el van döntve az 1891. évi XXIII. t. cz. által, melynek egyedüli rendelkezése azt mondja, hogy „a közigazgatás Magyarországon állami feladat.“

Egy kérdésben mindenki egyetért t. i. abban hogy „a jelenlegi állapot tarthatatlan.“ — Ezen „jelenlegi állapot“ azonban már 20 év óta áll fenn s így nem annyira „tarthatatlan“ mint inkább „egyszerű magyar állam“ kiépítésének amúgy sem könnyű munkájára végtelenül káros.

Ily körülmények közt akár szándékozunk fent hivatkozott törvényt végrehajtani, akár nem, egy bizonyos t. i. az, hogy a minden percében kiszámíthatatlan károkat okozó mai állapotokon javítani kell s ezt azonnal meg lehet kezdeni anélkül, hogy az államosítás vagy nem államosítás kérdése elhamarkodva véglegesen eldöntetnék.

Ha nem akarunk államosítani, nehézségbe sem ütközik a „jelenlegi rendszernek“ javítása; — ha pedig komoly törekvésünk az államosítás, azt is több évre terjedő előkészítő procedurának kell megelőznie, — mert hiszen csak nem képzelet senki azt, hogy a mai „állapotnak“ csak a jelenlegi közigazgatási rendszer volna az okozója, vagy hogy államosítani márholnapra lehet?

Ilyen előkészítő intézkedés volna a tisztviselői karnak a felsőbb helyről nyerendő jog, törvény és igazság szerint alkalmazandó purifikálása. (Legalább alkalmuk volna az omnipotens főispánoknak egy hasznos dolgot „megesimálni.“)

Ha ez megtörtént, következnek a tisztviselők fizetésének javítása, mert anélkül a legjobb tisztviselői kar is a „tarthatatlan állapotba“ sodortatik. — Ennek a kérdésnek második sorban való megoldását pénzügyi szempontok indokolják t. i. a nyudijalap kiméltése.

Azonnal lehetne oly törvényhatóságokat és városokat — melyek nyugdíjalapról még nem gondoskodtak — ilyenek létesítésére utasítani.

Szintúgy lehetne a közigazgatási beosztást már előre korrigálni.

A munkaerő szaporítás még idő előtti volna, mert a szükséglet csak akkor lesz megállapítható, ha megszűnik azon közfelfogás, hogy a tisztviselőknél okvetlenül részt kell venniük minden vadászon.

Tetemesen gyorsítaná s egyszerűsíténé az ügymenetelt a közvetett levelezések eseteinek reducálása.

Központi (miniszteriumi) kiküldöttek útján évenként legalább egyszer megvizsgálandók volnának a törvényhatóságok központi hivatalai, s egyes járási, sőt községi hivatalok is — (Nem ismeri az a közigazgatást, ki ennek üdvös voltát méltányolni nem tudja s ki a vizsgálatokat most teljesítő főispánban csak a kormány emberét látja.)

Légio azon apróbb intézkedések száma, melyek a netáni államosítást előkészítik, de a „jelenlegi állapot“ mindenesetre javítanak.

S e helyett mi történik? — Évek hosszú során át gyűjtik a következő évben már lényegesen változó „statisztikai adatokat“ s elhalmozzák a „tarthatatlan állapot“ páriát újabb és újabb, fontosnál fontosabb állami functiókkal a régi javadalmas mellett. — Ha csak ebben nyilvánul az államosításra való előkészítés, akkor „ments meg Uram az államosítás-tól.“
Simplex.

Az első verdikt.

Az első esküdszéki végtárgyalás febr. hó 19. napján folyt le a nagy-kikindai kir. törvényszék előtt. Az új rend első aktusa a nagy közönség és különösen a kikindai jogászság élénk

érdeklődése mellett, ünnepélyes komolysággal, bátran mondhatni, méltósággal ment véghez. Az a tudat, hogy a büntető igazságszolgáltatás egy új korszakba lépett, melyben a független és értelmes polgárság lelkiismeretére bízta az állam hatalom a nagyobb és főben járó büntények felett való bíraskodás jogát, tehát a büntető hatalmat, önkénytelenül ünnepélyes hangulattal árasztotta el a közönséget, az esküdteket és a bíróságot. A büntető bíróság elnöke *Kemény Frigyes* kir. ítélő táblai bíró volt, tagjai: *Orosz Pál* és *Szász Béla* kir. törvényszéki bírák. A besorolt esküdtek: *dr. Várnay Imre* zombolyai ügyvéd, *dr. Fischof* Henrik n.-sztmiklósi ügyvéd, *Braun Manó* bizt. ügynök, *Novakovits* János gör. kel. szerb lelkész, *Fekete Gyula* ev. ref. lelkész, *Schuld* Péter kereskedő, *dr. Veszelinovics* Iván ügyvéd, *Birimacz* Demeter kereskedő, *dr. Wolf* Jakab ügyvéd, *Szervó* János ékszerész, *Gyorgyevics* Milán magánzó, *Atyimovits* Pál iparos. A vádat: *Stocker* Antal kir. ügyész képviselte, védő volt *dr. Szilárd Adolf* nsztniklósi ügyvéd. Az esküdt szék előtt *Kalina Miklós* valkányi lakos állott, kit az ügyészesség halált okozott súlyos testi sértés büntette miatt vont felelősségre. Az eset röviden az, hogy Kalinának nagybátyjával bizonyos adóügyből lífolyóan elszámolni valója volt, miből 10 fillér differenzia keletkezett köztük, melyet még Kalina lett volna köteles megtéríteni. Az ebből keletkezett szóváltás, majd tetlegesség, végződött azzal a gyászos eredménnyel, hogy a vádlott nagy bátyja *Kalina Gábor* fején szenvedett két súlyos seb következtében meghalt. A vád azt állította hogy a halálos sebeket *Kalina Gábor* kapával mérte az áldozat fejére, míg a védelem azt igyekezett bizonyítani, hogy vádlottat nagybátyja támadta meg, ki ezt a támadást elhárítandó, nagybátyját meglökte és miután az eső miatt a föld sikos volt, ez elesuzzott, és oly szerencsétlenül vágódott hanyatt, hogy fejét egy rézüstbe ütötte. Ugy a vád, mint a védelem, tárgyilagosan, nyugodt hangon, kerülve azokat az olesó fogásokat, melyek az esküdtek kedélyének és hangulatának megvesztegetésére számítanak, küzdött a maga igazáért. Az esküdtek a védelemnek adtak igazat, s kimondották, hogy *Kalina* nem bűnös, minélfogva a törvényszék felmentő ítéletet hozott. Az első verdikt tehát felmentő volt. Az esküdt szék más-más ügyekben tegnap és tegnap előtt is dolgozott.

A viczinális s a kereskedelmi miniszter.

(E) Micsoda viczinális? Mindenki tudja. Olyan vasutépítési konzesszió, a mely kevés halandónak adatik meg nálunk, szép Magyarországon. Mit jelent a szó viczinális? Azt is mindenki tudja. Vagyont, jólétet, panamát és mindent jelent, csak elhagyatottságot nem. Nem csoda tehát, ha sok a konkurrens a viczinálákra.

Tapasztalat mutatja, történet igazolja, hogy a kapzsi mindvégig telhetetlen marad. A viczinalista nagyjából kapzsi is, és így természetes, hogy ott esalja meg az engedélyezőt, a miniszteriumot, a hol lehet, hogy egyszerre dugszaggá lehessen. Ezt nem egy példa igazolta a múltban, s nem egy a jelenben.

Mert a viczinálák még most is kísértének. Bizonyosága az a tőzsdébiróság előtti per, a melyet tárgyalt, s hétfőn folytatott a tőzsdébiróság. A per anyaga egyszerű. A miniszter vasutépítésre konzessziót adott s kikötötte, hogy a pályát kétharmad magasságig homokkal, azontul kavicsosallal kell feltölteni. A vállalkozó alvállalkozóra bízta a vasut kiépítését. Szerződést is kötött vele, a melynek értelmében az alvállalkozó a pályát a talpfákig homokkal köteles feltölteni, kavicsból elég egy centiméter is. A kavics drágább, a homok olcsóbb. Ez azt jelenti, hogy a fővállalkozó e gseft útján nagy haszonra tesz szert, a minthogy tett a mostani esetben is. A szeged-szöregi —karlovai vasut kiépült, át is adták a forgalomnak, meg is dícsérte a miniszter a vállalkozót, pedig ez a Magyar Estilap szerint 35 ezer forintig károsította meg ily módon a miniszteriumot, illetve az államot.

Ilyen a magyar kormány működése. Protekciós vállalkozók, országos svindler meggazdagodnak belőle. A nép pedig vért izzad adóban és katonában azért, hogy néhány „gutgesinnt“ az ő zsirján meggazdagodjon.

Az érdekes per története ez:

Az 1896 évi 27-ik törvényezikkal a törvényhozás engedélyt adott Pollák Ármín és dr. Vásárhelyi Lajosnak a szeged-szöregi—karlovai 64 kilométer távolságra terjedő helyi érdekű vasut kiépítésére. Az engedményesek — a kik mögött a Haas és Deutsch cég állott — részvénytársasággá alakultak át és csakhamar hozzá fogtak az üzlet realizálásához. Az építkezést megkezdték s a különféle munkálatokat alvállalkozóknak adták ki. Több munkát s közte a pálya alépitményét Brünn Izidornak juttatták. Brünn Izidort felkereste Pollák Ignác, a strohmann Pollák öcsese. Minden kerülgetés nélkül kijelentette Brünnnek, hogy a 62.000 forintra rugó alépitményi munkákat neki adják, ha 6000 forint províziót ad a közvetítésért. Brünn megadta a kért 6000 forintot és Pollákkal megkötötte a szerződést. Bevették az okiratba, hogy a pálya megépítésére a törvényhozás engedélyéhez függetlenül mellékelt miniszteri építési feltételek az irányadók. De kikötötték ezenfelül azt is, hogy Brünn minden körülmény között szorosán az ő, mint fővállalkozó utasításait is respektálni tartozik és nagyobb biztosíték kedvéért még kaucziót is adtak maguknak.

Brünn neki fogott a munkának. A miniszteri építési utasításokhoz hiven a pályát kétharmad magasságig homokkal kellett feltölteni, míg egy harmadának folyamkavicsnak kellett lennie. Brünn javában hordatta a homokot, a mikor meglátogatta Pollák, a fővállalkozó s egyenesen azt az utasítást adja neki, hogy a pályát ne kétharmad rétig, de egészen homokkal töltesse fel. Homokoltasson a talpfák színeig s arra Brünn beadta a derekát s ez értelemben hajtotta végre az építést.

Multak a napok, szerényen folyt az építkezés. Elkészült a vasut és 1897 nov. 15-én kiszállt Szegeden kereskedelmi miniszterium és a magyar államvasutak kiküldöttjeiből álló felülvizsgáló bizottság Bene György miniszteri főmérnök elnökele mellett. Ez a soktagu bizottság bejárta a pályát s megcsinálta a maga jelentését. Jegyzőkönyvet vettek fel s abban egyebek közt azt mondják, hogy a bizottság feltétlenül elismerőleg kell kijelenteni, hogy a vasutépítési munkák helyesen, szilárdan és kellő gondal, végeztek el s a látottak a legfényesebben bizonyítják a vállalkozók tisztességes és komoly törekvését.

A vasutat átadták a forgalomnak, de Brünn, az alvállalkozó Pollák számláját nem egyenlítette még ki. Hosszas alkudozások után Brünn végre a bíróságokhoz fordult, s több kisebb követelését Pollákkal szemben megítélték neki.

Maradt azonban még vagy 27.000 forint követelése Pollákon, s hogy ezt behajthassa a szerződésében foglalt kikötés értelmében, a tőzsdéi választott bírósághoz fordult keresetével. Előadta keresetében az ügyek állását a kimutatva a követelés eredetét, felfedte a homokmanipulációt is. Pollákék ezzel szemben a tagadás mezejére léptek. Tagadják, hogy a pályának csak a felszínét hintette volna be Brünn kavicsosallal, s egyszerűen hivatkoznak arra a jegyzőkönyvre, a melylyel a miniszter és az államvasutak vegyes bizottsága a vasutat megvizsgálta és rendben találta.

Brünn persze keresi az igazát s a pénzét. Neki, az alvállalkozónak, semmi köze ahhoz, a mi Pollákékat mint engedményeseket és fővállalkozókat terheli. Tavaly áprilisban előbb élő szóval, utóbb írásban is előadta a homokozás odysseáját Hegedüs miniszternek. A miniszteriumban ezzel nemcsak feltűnést, de valóságos konsternációt keltett. A bevádolt bizottság tagjai önértzetesen tiltakoztak a vád ellen és Hegedüs Sándor a feljelentőt ugyanazon év augusztus 8-án kelt leiratával arról értesítette, hogy mindaddig, a míg a tőzsdébiróság elé vitt ügy befejezést nem nyer, érdemleges határozatot nem hoz. Ez az elődje idejéből visszamaradt história azonban szerfölött érdekelt. Titokban mégis megindította a vizsgálatot. Ennek eredményéről eddig nem szivárgott ki semmilyen hír, s csak abból sejtethetjük a szigorú vizsgálat eredményét, hogy annak vezetésével — egy-két ember hijján — ugyanazokat bízták meg, a kik annak idején a vasutat felülvizsgálták és rendben találtak.

A mai tárgyalás napja bővelkedett szenzációs részletekben. A felperes alvállalkozó a magyar államvasutak hivata-

los feljegyzéseivel azt akarta bizonyítani, hogy alperes fővállalkozó nem szállítottott annyi kavicsot, a mennyi kellett volna, ha a pályának egy harmadrésze tényleg kavicsosallal töltetett volna fel. Visszavágott erre az alperes ügyvédje, azzal, hogy a magyar államvasut fuvározási feljegyzései nem bizonyítanak semmit, mert alperes a szállítás alkalmával többet rakatott a vagonokba, mint a mennyit a szállító levelen feltüntetett.

A hét krónikája.

Casino-estély. Casinoi közgyűlés. Esküdtzéki tárgyalás. Egan a casinoban.

Álmos farsangja van városuaknak, Carneval herczeg mint afféle vén lump, hozzánk úgy latszik csak pihenni jár, mert bizony kevés és csak szerény méretű mulatságban van részünk. A calicó bál óta, — ez volt a saison első és úgy látszik utolsó bálja is, — Mojsze Milán hegedűjének vonójával — csak a körmeit piszkálja, és ha nem találkozik három életre való úri ember, aki hamarjában egy kis muri összeállítását nyélbe üti — úgy azt kellett volna hinnünk — hogy a kindai publikum Ladysmith sorsára jutott. Így történt az, hogy a casino nekünk egy habár sovány, de azért életképes mulatságot adott a f. hó 17-ki concerttel.

Egy concert már magába véve is... de ne beszéljünk erről — hisz ezt is mindenki érzi és tudja; — mindazonáltal volt ennek a concertnek egy eredeti újonsága is, mely reflexiókra alkalmas. Marcell barátunk 4 nyolczkezes hölgyet dirigált, egyszerre — e czélra külön előállított pálcájával. — Erélyesen precise adta a hölgyeknek az ütemet, ezek meg igen jól pariroztak neki. Úgy halljuk, hogy ez új foglalkozást annyira megkedvelte, hogy ezentúl gyakrabban szándékozik pálcájával a nagy nyilvánosság elé lépni, — sőt ezentúl még több kezet fog igénybe venni, — a nagyobb hatás kedvéért, Hunyadi László nyitányát adták elő a kedves hölgyek két zongorán úgy — akárcsak egy nagy zenekar játszott volna. A pódium remegett, — és a közönség, egy e czélra construált óriás tenyerekkel felszerelt, szabadságon levő jogásznak vezetése alatt, — tapsolt.

Volt még női és férfi magánének (solo), a dalárdának még jól conservált romjai által előadott karének, — rikató szavallat és ropegós magyar zongorázás, mire a jól kiérdemelt vacsora és vig táncz következett. A mulatság oly jól sikerült, hogy a másnap délutánra kitzúve volt közgyűlés a fáradalmakat kipihező tagok távolléte miatt határozat képtelenségbe esett és elmaradt. Pedig nagy kár érte. Hová lesz addig is, míg újabb közgyűlés tartatik, Marcus Tullius Patónak furor-a amellyel a kártyapénz lejebbezése miatt interpellálni készült? Elpárolog, — mint a casinoi tagdíj hátralékok nagy része, — és a kártyapénz megmarad, mint volt, nagynak, Marcell barátunk evidens hátrányára, mivel hogy szaporodik a kalaber jövedelmének állandó deficitje.

Az elmaradt közgyűlésért némi kárpótlást nyújtott az első három esküdtzéki tárgyalás, melynek sok érdekes mozzanata vala.

Komoly képekkel vonultak fel az autokrata arcot öltött demokroták, mint — a curia új bírótársai. Kandell Zsigát keresték a publicum fürkésző szemei, egyrészt azért, mert hire járt, hogy szokott schwarcz-kinstler stiklivel magát az első ülésből ki akarta svindlizni, — másrészt meg, mert kíváncsiak voltak, hogy veszi ki magát a rutinirozott alperes ezuttal mint bíró. Meg is jelent végre, — és a főnagyságos rögtön meg is intette, fegyelmi büntetéssel fenyegetve netalán jövő hanyagságát. — Zsiga barátunk nem jött zavarba feleletével, egyszerűen oda vágva a főnagys-

ságosnak :
indítani, —
gyek. — M
kőczos olá
nézte a kö
esküdték k

Meglá
fölte ami
avagy haz
küdték fel
azt hitték,
lésen vann
felmentvén

Másn
ügyész, —
vetési jogá
szerencsétl
pasz fiskál
üdvözöl be
pillanatot,
hiába vár
ki a terem
füstölt esk
hogy sohs

Mine
séges zsi
Schwarz
ámuló vilá
zárókból
Kaspi tó

Igaz
zár utód
nak ezen
vésés és e
rázgatta
— de ner
gékat viss
marad, h
és időben
szik, bizon
— majd
párt hálá

Sajt

tung ell
házban is
teni Kor
megjelen
germán
lyeket eg
közöl. T
lásából
Arthur e
tizálás é
30 §-áb
31 §-a s
vétség n
relmezte

Fig
figyelmé
mában f
elnöke n

A
mint em
idén vár
fényes t
melyre
kilátásb
ben, mi
tanintéze
Amennyi
szabásu
leányisk
rendez.

Tü
tüz tám
ranches
szikra k
gerendá
észrevel
helyén

ságosnak: Ellenem ne tessék fegyelmet indítani, — mert én előbb penzióba megyek. — Megkezdődött a tárgyalás egy közös oláh ember fölött, aki aggódva nézte a körülötte történőket, különösen az esküdtek kisorsolását.

Meglátszott rajta, hogy azt hiszi, hogy fölötte amiatt lutriznak, bent fogják, — avagy hazaeressék-e őt juhához. Az esküdtek fel is mentették, — nyilván, mert azt hitték, hogy takarékpénztári közgyűlésen vannak, — ahol már úgy szokás a felmentvényt blindre magadni.

Másnap már óvatosabb is lett az ügyész, — és teljesen kimerítette visszavétési jogát, — amelynek első áldozata, egy szerencsétlen véletlen tolytán, ép azon kopasz fiskális lett, aki másfél óta kész üdvözlő beszéddel várta azon ünneplés pillanatát, midőn — — — stb. stb. A hiába váró fiskális elképedve tántorgott ki a tereméből, mint az új eljárás első kifüstpült esküdtje, és megesküdött arra, — hogy sohse lesz többé — — rasekól.

Minnek is vegyülne ő most a közönséges zsidók közé, amikor Egan most Schwarz auf Weisz bebizonyította az ámuló világ előtt azt, hogy ő azon Khazárokból való Khazár, akik az Ural és a Kaspi tó között fekvő részen hatoltak be?

Igaz ugyan, hogy miközben a Khazár utód a kételkedő casinói kerek asztalnak ezen bizonyos résznek geográfiai fekvését és egyéb kiváló sajátságait magyarázgatta — Egan mindent visszaszívott, — de nem tartozik azok közé, akik magukat visszaszívni engedik, és ezért részen marad, hogy khazárságát a kellő helyen és időben azok előtt akik ezt neki elhiszik, bizonyítsa az esküdti, beszédet pedig — majd elmondja máskor, — a haladó párt hálásabb vezéreinek.

Pictor.

HIREK.

Sajtóper a Gross-Kikindaer Zeitung ellen. A napokban a képviselőházban is beszéd tárgyát képezték az itteni Korn Arthur szerkesztése alatt megjelenő Gross-Kikindaer-Zeitung pángermán „magyar ellenes“ cikkei, melyeket egész leplezetlenül egyre másra közöl. Talán éppen Komjáthy felszólalásából kifolyólag a kir. ügyészség Korn Arthur ellen kauczió nélkül való politizálás és az 1848. évi XVIII. t. cikk 30 §-ába ütköző és az idézett törvény 31 §-a szerint büntelendő sajtó rendőri vétség miatt az eljárás megindítását kérelmezte.

Figyelmeztetés. Az adózó közönség figyelmét felhívjuk a lapunk mai számában foglalt az adórendező bizottság elnöke részéről közzétett hirdetemnyre.

A délmagyarországi tanítóegylet, mint említettük már, nagy gyűlését az idén városunkban tartja meg. A gyűlés fényes ünnep keretében fog lefolyni, a melyre Wlassich kultusz miniszter is kilátásba helyezte lejárását. Az ünnepben, mint értesülünk, az itteni állami tanítózetek is részt akarnak venni. Amennyiben az állami gymnasium nagy szabásu rajzkiállítás, az áll. polgári leányiskola pedig kézimunka kiállítás rendez.

Tűz. E. hó 20-án a déli órákban tűz támadt Stolz Adolf tűzoltó főparancsnok házában. A kéményesöböl szikra került ki, a mi meggyújtotta a gerendát. Szerencsére a tüzet hamar észrevették és egy pillanat alatt a vész helyén termelt Knopf, a tűzoltóság fű-

ge embere, a ki eloltotta a tüzet a mi a szeles időben könnyen végzetessé válhatott volna. No hiszen az lett volna csak szegény a tűzoltói karra, ha az ő szeretett főparancsnokuk hajléka leégett volna.

Eltűnt asszony. Folyó hó 17-én szombaton este 9 órakor egy helybeli iparos mester felesége a férje távollétében ott hagyta a házat és se szó se beszéd, eltávozott hazulról és azóta nyoma veszett. A férj az asszony eltűnését csak másnap reggel vette észre. Okát azonban nem tudja adni, hogy miért ment el neje, mert köztük az ideig a legteljesebb egyetértés uralkodott. Az asszony ismertető jele, hogy arca nagyon himlőhelyes és középtérmetű de nem erős. Eltűnése alklmával fekete ruha volt rajta.

Simon Etelka Ilona okleveles tanítónő a vallás és közoktatásügyi miniszter a náköfalvai állami elemi iskolához szolgálatra rendelt ki.

Álarczos estély. A polgári dale egyesület farsang utolsó napján f. hó 26-án a Nemzeti szálló termeiben nagy álarczos-bohóc estélyt rendez rendkívül mulattató műsorral. Azonkívül lesz tréfás tombola is. A dalárda álarczos mulatsága szokta rendszerint a farsangot bezárni és karneval hercezeit elbucsztatni a melyen város közönsége mindig örömmel, kivétel nélkül részt szokott venni.

Megkerült karperecz. Lapunk egyik multkori számában hiradással voltunk arról, hogy egy aranykarpereczet vesztett el valaki és kérte a megtalálót, hogy az szolgálta át a rendőrségnél. A karperecz melyben egy négylevelű lóherét ábrázoló zsuzsu lóg-megkerült, tulajdonosa átveheti — kellő igazolás mellett — a rendőrségnél.

Öngyilkosság. ifj. Bozsini Zsiva az éjjel a negyedik negyedben a szegedi utcában levő lakásán egy tizenkettes forgópisztolyból a szíve felett a mellkasába lőtt. Az öngyilkos lösebe iszonyatos nagy, de mindazonáltal nem halt bele, sőt mint az orvosi vélemény mondja, talán nem is pusztul bele. Az öngyilkost dr. Szimits vizsgálta meg és a kórházba szállította további ápolás és gyógykezelés végett. Bozsini az utóbbi időben kocsis volt dr. Valovius Gyula közpórházi igazgató orvosnál, de a mult hónapban a szolgálatból kilépett, és azóta a vígságos életnek adta magát. 230 frtnyi pénzéből derűre — borura mulatozott és egyik kocsmából a másikba tért be, míg végre kedden az utolsó fillérig megitta a pénzt, ekkor aztán, miní mondja-egy gondolt és a már korábban vásárolt forgópisztolyal magába lőtt.

Ujabb mérvizsgálat. Folyó hó 26-án délelőtt 9 órakor, a vásártéren újabb mérvizsgálat lesz megtartva, mely alkalmkor a méntulajdonosok minden 2 és 1/2 éven felüli ménjeiket saját jól felfogott érdekükben megvizsgálás végett vezessék elé, mert ellenesetben bírsággal fognak sújtattni.

A hirdetési bélyeg eltörlése. Lukács László pénzügyminiszter — mint értesülünk — a hírlaphirdetési és naptár-bélyeg eltörléséről rendelkező törvény javaslatot még e hónap folyamán ter-

jeszti Ő Felsége elébe előzetes jóváhagyás czéljából. A törvényjavaslat a jövő hónap folyamán fog a képviselőház elé kerülni.

A laczfalusi pap új pöre. Szegény Lucaciura az egykori dr. Lukács László gymnasiumi magyar tanárra, jelenleg laczfalusi pópára és hivatalos román mártírra, kezdenek rossz idők járnai. A mellett, hogy hiába időzött Rómában vagy három hónapig, hol püspökét, a hazafias Szabó Jánost akarta bepanaszolni, de zárt ajtókra talált, mert a pápa nem is fogadta: alig hogy visszaérkezett parochiájára, már ott várta őt a nagybányai ügyészség idéző végzése. Lucaciura ugyanis még a mult évben egy levelet intézett a „Tribuna Poporululihoz“, melyben a magyarság barbarizmusának áldozatát, Bolcas Lucian kicsepott nagyváradi diákok, a románság mártírjaként üdvözölte, persze állásához méltóan, a magyarság ellen a legféltelenebb módon izgatva. E levele miatt hallgatta ki ma, mint nagybányai tudósítónk táviratozza, az ügyészség Lucaciura, ki tekintve jelenlegi szorult pénzügyi viszonyait, büszkén vallotta magát a levél igazi szerzőjének, abban a reményben, hogy a dusan jövedelmező mártírdicsőség némiképp segíteni fog helyzetén.

A mulatság vége. Weizsmann Jó zsef szerb cernyai német, tökrészegre itta magát a minap a községi kocsmában, amikor azt vette észre, hogy a vele mulató Votzinger Borbála csöszteleki illetőségű kikapós menyecske ki zsebelte és két tizesével tovább állott.

Beiratások a bábaképezdebe. A szegedi m. kir. bábaképező-intézetnél a le közelebbi magyar-német tanfolyamra való beiratások március 1-től 10-ig tartanak. A felvételnél bemutatandó okiratok: keresztlevél, illetőségi, erkölcsi és orvosi bizonyítvány. Szegeden, 1900 február hó 20-án. Dr. Mann Jakab.

IRODALOM. SAJTÓ. MŰVÉSZET.

Iszogatok, borozgatnk . . .*)

Iszogatok, borozgatok
Isten tudja, hogy mióta!
Tele van a szívem buval,
Mint az a ki az adósságát
Az étellel rég leröfta,
Huzzad Mióta a fülembe,
Sose busulj a jövendő,
Hadd hallom még utoljára,
Ugy se hallom nemsokára . . .
. . . Gyöngyvirágos selyem kendőm.

Öntsd szived a fájó dalba,
Huzzad Mitó keseregve,
Ne dalolj a bolgságról,
Hiszen a mi szerelem volt,
Régen el van már temetve,
Emléke sem kísért többé,
De a régi én se vagyok . . .
Igy folyik az emlék széjjel
S fényes nappal, sötét éjjel
Iszogatok, borozgatok.

Sz. Szigethy Vilmos.

*) Mutatvány a legközelebb megjelenő verskötetből. Zenéjét szerezte Györgyevits Mitó nagybecskereki zenekarvezető.

II. Rákóczi Ferenc diadala. Most került ki az ország első műintézetéből a Kosmos nyomdai vállalatnál egy lélekemelő magyar történelmi képnek, II. Rákóczi Ferenc diadalának ritka szép sokszorosítása. A kép eredetijét Óváry József képkiaadó tulajdonos ismert nevű festő művészzel Polgári Gézával festette. A kép II. Rákóczi Ferenc diadalát tünteti a szemlélő elé amint ő Kassánál a győztes magyar kurucz hadak élén elő lovagol, balján Gróf Bercsényi Miklóssal, jobbán Károlyi Sándorral, kik fővezérei voltak, fogadni a magát megadó kassai vár és város vegyes küldöttségét, melyben es. kir. katonák és polgárok voltak vegyesen. A polgármester vánkosan a vár kulcsát, a legyőzött német generális pedig kardját adja át. A sárga fekete zászló porba hajtatik a hódolás jeléül, melyet a várra kitűzött fehér zászló is jelez s a győzelmes magyar zászlók vígan lengenek a rajtok ragyogó felirattal: pro libertate (a szabadságért).

Ezen lélekemelő történelmi kép megérdemli a hazafias nagy közönség pártfogását, mert tárgya, festője, kiadója, sokszorosítója egyképen magyar, s ez a teljesen hazai termék valódi díszére válik úgy az uri szalonnak, mint az egyszerű polgár szobájának.

A gyönyörű színnyomatú, 70-90 czm. nagyságú kép 1 frt előleges beküldése és 2 frt utánvét mellett, tehát 3 trtért kapható Baksy Barna könyvkereskedésében és a kiadónál Abauj Szántón.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:
Dr. KISS KÁROLY.

Kiadó-Nyomda, Szeged, Nagy-Kikindán.

Hirdetések.

Bélyegdíj minden iktatásnál 60 fl. Nyilttéri közlemény minden sora 60 fl.

Hirdetési díjak: Egész oldal 40 kor. Kisebb hirdetések ezen egység arányában számítanak.

Hirdetések fölvetetnek: a fővárosi és külföldi nagyobb hirdetési irodákban, Nagy-Kikindán a kiadó hivatalban.

470. sz.

1900. kig

Hirdetmény.

Szerb Csanád község a mezei közösdüloutakat a Nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi miniszter urnak 1896 évi november hó 12-én 69909/VII-1 szám alatt kelt rendelete folytán eredeti állapotukba visszahelyezni szándékozván, az ezzel járó mérnöki munkálatok végzésére vállalkozó mérnök urak felhivatnak, hogy eziránti ajánlatukat **1900. évi márczius hó 1-ig** az alulírott községi előljáróságnál adják be.

A dülő utak eredeti irányukban és szélességükben lesznek kijelölendők és erről a telekkönyvi bejegyzésre szolgáló hiteles mérnöki kimutatás lesz a községnek átadandó.

Megjegyeztetik, hogy a község kataszteri térkép birtokában van. Bővebbi felvilágosítást a községi előljáróság bármikor ad az

ajánlathoz, a mérnöki oklevél másolatban csatolandó.

Kelt Szerb Csanádon 1900 évi február hó 19 én.

Martin János, **Kurtl Miklós,**
jegyző. bíró.

Torontál vármegyébe kirendelt adórendező bizottság elnökétől.

417 sz.

biz. 1900

Hirdetmény.

Miután a vezetésem alatt álló bizottság az állami adóhátralékoknak rendezése czéljából szükségessé vált szóbeli tárgyalásokat befejezte, figyelmeztetem mind azon adózókat, kik a szóbeli tárgyaláshoz idézve nem voltak, hogy a téves, kétszeres kivítés ellen irányuló netaláni jogos és alapos panaszukat nálam folyó évi márczius hó 1-től 8-ig terjedő 8 napi záros határidőn belül előterjeszthetik.

N. Kikinda 1900. évi február hó 19-én.

Faust Elek

kir. pénzügyi tanácsos
pénzügyigazgató helyettes.

79 1900 végrh. sz. m.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszék 1897 évi 118902 számú végzése következtében Dr. Szivessy László szegedi ügyvéd által képviselt „Szegedi Takaré- és Hitelrészvénytársaság” cég javára Kováts Boldizsár, Kováts Péter és Radován Szóvra deszkiek ellen 600 korona s jár. erejéig 1898. évi február hó 12-én fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 1950 kor. becsült következő ingóságok, u. m.; lovak, tehének és kocsik nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tkanizsa kir. járás-

bíróság 1900-ik évi V. 107/5 számú végzése folytán 600 kor. tőkekövetelés ennek 1897 évi november hó 3-ik napjától járó 6%, kamatai, 1/2% váltó díj 8 K. 80 fill. óváadij és eddig összesen 103 kor. 55 fillben bíróság már megállapított költségek erejéig a helyszínén vagyis Deszken a község házában leendő eszközzésére 1900. évi mártius hó 9 ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, s. ükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt T. Kanizsán 1900. évi február hó 17-ik napján.

Kiss András,
kir. bir. végrehajtó.

51 1-1

1486/1900

Pályázati hirdetmény.

A nagy-kikindai szolgabírói járáshoz tartozó Tisza-Hegyes községben az irnoki állás megüresedvén, arra ezennel pályázatot nyitok, s felhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokkal felszerelt folyamodványaikat folyó hó végéig hozzám terjesszék be.

Az irnoki állással 800 korona évi fizetés jár.

Nagy-Kikindán 1900 február 13.-án.

Steinbaoh

48 1-2

tb. főszolgabíró.

Felette praktikus útra. — Rövid használat után nélkülözhetetlen.

Egészségügyi hatóságok által megvizsgálva.

(Hiv. bizozyl. Bécs jul. 3. 1887.)

Sarg's Kalodont

elismert legjobb

FOGTISZTÍTÓSZER

A szájak fog- vagy szájvizzel való öblítése magába véve nem elég a fogak teljes tisztán és jókarba tartására. Erre a czélra okvetlenül szükség van egy állandóan üditő olyan foggerme használatára, mint a **Sarg-féle Kalodont**, mely csövekben való praktikus csomagozása miatt ezen követelményeknek teljesen megfelel.